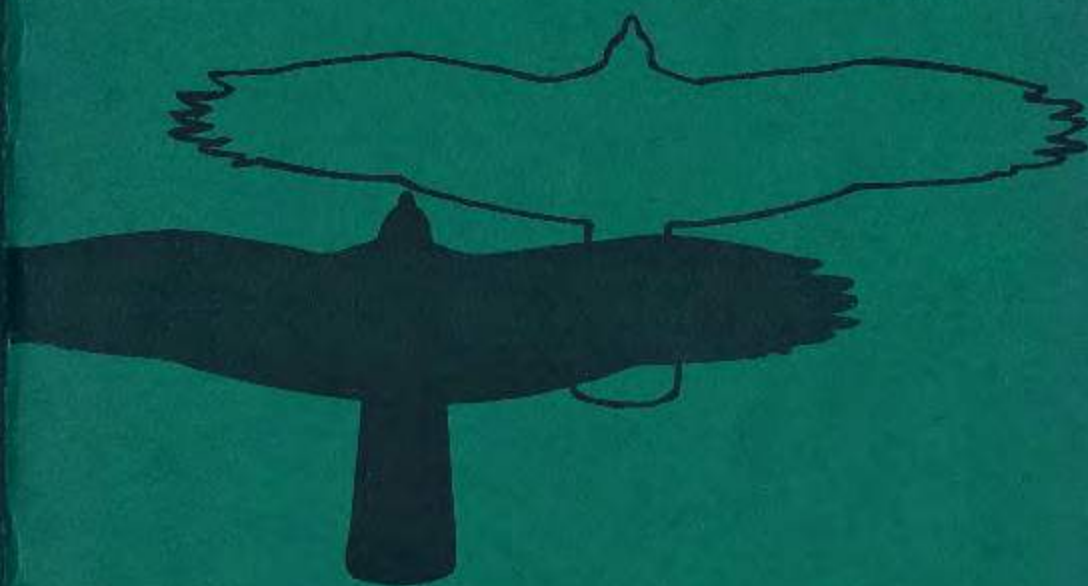

de skor

De SKOR, tijdschrift van de VWG-Texel.

7e jaargang, nummer 4.

INHOUD.

Vliegen vangen (Fieke Dula)	blz.70
Bladeren in de Verslagen van Vogelbescherming	blz.73
Interessante terugmeldingen	blz.78
Woestijnplevier op Texel	blz.83
Waarnemingen nr.40	blz.86

AGENDA.

zaterdag 3 september: fietstocht langs de wadkant.
Start om 10.00 vanaf "Havenzicht", Oudeschild.

zaterdag 8 oktober: nog één keer trektellen op de
Kampeersnol. aanvang $\frac{1}{2}$ uur voor zonsopkomst.

NB: bij slecht weer wordt de telling 1 week uitgesteld,
dus dan wordt het 15 oktober. Bij twijfel Henk Hin bellen
(tel 02220-5264).

De tekeningen in dit nummer zijn alle van Peter van der
Wolf. De illustraties bij het artikel op blz.73 zijn
uit de oude verslagen overgenomen.

Nieuwe copy graag inleveren voor 1 oktober bij
Sytske Dijkse, De Ruige Hoek, Rommelpot 7, Den Hoorn.
Tel 02226-231 of 02228-741.

Overigens zoeken we nog steeds een nieuwe redacteur m/v!

VLIEGEN VANGEN

door
fieke dula

In het vorige nummer van de Skor werd een soort reclamepraatje gehouden voor het tijdschrift Limosa. Dit naar aanleiding van een artikel over Jan van Genten nabij Texel. In het laatste nummer van Het Vogeljaar (36-2) staat alweer een verhaal over Texel, nu van de hand van ene A.J.Dijksen. Nu is Fieke wel goed (alhoewel?) maar niet gek. Vandaar dit keer geen opwekking om ook een abonnement op Het Vogeljaar te nemen maar heel kort iets over de inhoud van het verhaal. Texelaars blijken nogal van het "winzuchtige" type (aldus Jac.P.Thijssen in de jaren dertig). Het feit dat er nog veel op vogelgebied op Texel te genieten valt is vooral te danken aan natuurbeschermingsactiviteiten aan het eind van de vorige en de eerste helft van deze eeuw. Het huidige gemeentebestuur van Texel vindt dat er natuur genoeg is op Texel. Dit blijkt o.a. uit de voorgestelde aanleg van een golfbaan in de binnenduinen bij de Cocksdorp, de aanleg van grootschalige bouwprojecten dicht bij de natuurgebieden de Slufter

en de Muy, de systematische torpedering van voorstellen tot aanwijzing van de duinen tot Nationaal Park, de nog steeds voortschrijdende intensivering van de landbouw (met alle negatieve gevolgen van dien), het oogluikend toestaan van het "kamperen bij de boer" en nog een aantal van dergelijke zaken. Dit alles heeft zijn sporen nagelaten in de ontwikkeling van de Texelse vogelwereld. Naast een aantal positieve zaken, zoals de uitbreiding van de stand van de Fuut, Bruine Kiekendief, Grote Bonte Specht en Zwarte Roodstaart zijn er vele voorbeelden van soorten waarmee het bepaald niet goed gaat. Voorbeelden zijn Zomertaling, Strandplevier, Kempshaan, Grutto, Tureluur, Watersnip, Vissdief, Dwergstern, Velduil en Paapje. Texel verandert steeds meer, de vogelstand nivelleert en verliest geleidelijk aan zijn echt karakteristieke soorten. Drijver, oud-secretaris van Vogelbescherming, waarschuwde hier al voor in zijn boek uit 1934: Texel is bezig de kip met de gouden eieren te slachten.

In Noord-Amerika heeft een deel van de daar levende spechten de wat merkwaardig klinkende naam sapsuckers oftewel sapzuigers. Deze vogels hakken cirkelsgewijs kleine gaten in bomen waaruit ze vervolgens sap zuigen of zich tegoed doen aan insecten die op het uitstromende sap afkomen. Weinig bekend is, dat Europese spechten, met name de Grote Bonte Specht, dit ook doen (BTO News 156). Deze gaten, meestal 3 tot 15 op een rijtje, worden op onderlinge afstanden van een halve tot 2 cm aangebracht. Meestal gaat het om bomen van meer dan 30 cm dikte en zijn de gaten te vinden op ongeveer anderhalve meter hoogte.

In Engeland blijkt het verschijnsel zich op sommige plaatsen veel, en op andere plaatsen helemaal niet voor te doen. Nu ook Texel een spechtenpopulatie aan het opbouwen is, lijkt het de moeite waard ook hier eens te gaan uitkijken naar deze spechten-gewoonte.

Het laatste nummer van de Graspieper, het kwartaal-tijdschrift van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, bevat o.a. een artikel over het voorkomen van de Strandleeuwerik in deze provincie. Voor het samenstellen van dit verhaal werd gebruik gemaakt van zo ongeveer alle vogelwerkgroepen van de regio. De Strandleeuwerik blijkt het meest talrijk in de maanden oktober-november. In deze maanden vindt ook verreweg de meeste doortrek plaats. Buiten deze maanden is nauwelijks sprake van trek, het aantal waarnemingen in de periode december-april is dan ook redelijk constant. Wil je in Noord-Holland Strandleeuweriken zien, dan moet je naar de kust. De meeste kans heb je op Texel, vooral in de Slufter. Nergens vind je grotere groepen, tot maximaal 80 exemplaren (Graspieper 8-2).

Het Deense tijdschrift Fugle (6-3) rolde weer in de bus. Leuk om het Deens weer eens bij te spijkeren, leuk ook vanwege de opmaak en inhoud van dit blad, te vergelijken met het Nederlandse "Vogels". Opmerkelijk nieuws: de Deense Wilde Eend is waarschijnlijk uitgestorven!!! Er blijken in Denemarken, waar van die aardige geciviliseerde mensen wonen, namelijk zoveel "Wilde Eenden" te worden geschoten en uitgezet dat het niet waarschijnlijk is dat er nog een echte wilde tussen zit. Naar schatting worden voor de jacht 300000 W.Eenden, 400000 Fazanten en 20-30000 Patrijzen uitgezet.

Fieke

BLADEREN IN DE VERSLAGEN EN MEDEDELINGEN 1924-1928 van de NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT BESCHERMING VAN VOGELS.

Leuke dingen kom je tegen in oude verslagen, maar vaak maakt het doorlezen ervan je mistroostig en pessimistisch.

Mistroostig om wat verloren gegaan is, pessimistisch omdat er gezien de geschiedenis geen enkele reden is, te verwachten dat we wat er nu nog over is, behouden kunnen.

Vogelbescherming organiseerde in het begin van deze eeuw nogal eens een excursie naar Texel, dat toen echt als één van de allerbeste vogelkijkplaatsen in Nederland werd beschouwd, met name wat de broedvogels betrof. (".....dat dit eiland nu weer gekozen werd als plaats van samenkomst; geen enkel andere streek werd tot dusverre zoo krachtig voor een herhaald bezoek aanbevolen".)

In het excursieverslag van 17 mei 1924 lezen we in het deel dat het bezoek aan Waalenburg beschrijft onder andere:

"Overal waren wij omringd door Kieviten, Tureluurs, Grutto's, Scholeksters, Kokmeeuwen en Vischdiefjes, om nog maar te zwijgen van andere soorten. De toekomst is voor al die vogels verre van rooskleurig; bemalingsplannen worden uitgewerkt en mocht ooit een besluit tot betere afwatering worden genomen, dan zullen wij allen het verdwijnen van een vogelland zonder weerga hebben te betreuren. Maar niet alleen wij, ook buitenlandse vogelkundigen en vogelvrienden zullen dan met leedwezen vernemen, dat een terrein als Waalenburg in Nederland niet veilig was, en zullen zich er over verbazen, dat een zo

rijk natuurterrein opgeofferd werd aan een, wellicht problematisch, voordeel.

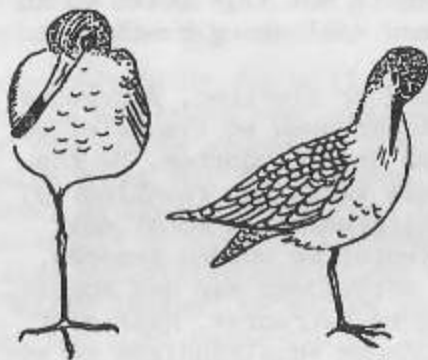
En Texel zal een groot deel van zijn beste vreemdelingenbezoek inboeten.

Want Waalenburg is het, waardoor, behalve vele landgenooten, Engelschen en Amerikanen, Franschen en Zwitsers, zelfs Japanners en Nieuw-Zeelanders, zich onweerstaanbaar tot Texel voelen aangetrokken."

Einde citaat.

Gelukkig is weliswaar een deel van de polder (min of meer) door Natuurmonumenten veiliggesteld, maar het meeste is er toch verloren gegaan. En buiten Waalenburg nog meer. Lees maar:

"Door den polder "Het Burger Nieuwland" ging de tocht naar "Waalenburg" en alvorens dit wereldberoemde vogelterrein bereikt te hebben, hadden we reeds een denkbeeld kunnen krijgen van de verscheidenheid aan vogels van het lage Texelsche land.

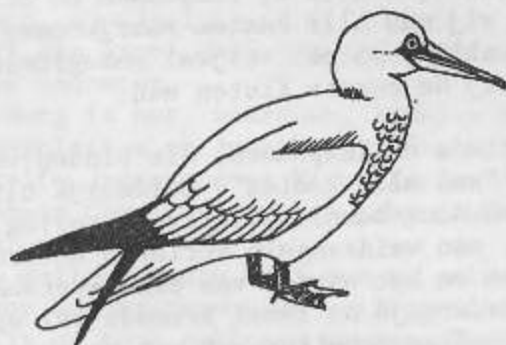
Kieviten, Tureluurs, Grutto's, Kemphanen en Scholteksters hadden wij aan alle kanten waargenomen en op het laatste ogenblik, op een vrijwel onbegroeid terrein, troffen wij de eerste Kluten aan."

Einde citaat.

Tureluurs, Grutto's en Kemphanen, die vinden we toch echt niet meer "aan alle kanten". Duidelijk blijkt wat we sindsdien door bemaling, ruilverkaveling, ontgrondingen etc. aan weidevogels verloren hebben. Misschien moeten we het aantal van deze kwetsbare soorten dat toendertijd op Texel broedde wel op het drie- tot vijfvoudige schatten van wat er nu over is! Het ergste is dat die teruggang ook nu nog steeds doorgaat (bijvoorbeeld bij Zomertaling, Watersnip, Tureluur, Grutto en niet te vergeten Kempphaan). Reden voor pessimisme dus, temeer omdat 'Texel', althans zijn meeste bestuurderen blind en doof zijn voor deze signalen en al lang niet meer gekozen hebben voor een natuurvriendenpubliek (geen nationaal park, minimale relatienotagebieden, verdere aantasting duingebied e.d.)

Een ander 'leuk' citaat lezen we aan het einde van het excursieverlag van 19 en 20 mei 1928:

"Het kan niet anders, of Texel zal ook dezen keer een goeden indruk op de talrijke deelnemers aan den tocht - meer dan 125 personen buiten de leden van het eiland zelf - hebben achtergelaten. Mogen allen tot de overtuiging gekomen zijn, dat bewaking van alle broedplaatsen een dringende eisch is op een eiland, dat zoo druk bezocht wordt en moge der Vereeniging daartoe steeds de middelen beschikbaar worden gesteld. Zonder bewaking zou er reeds nu veel verloren gaan en zou Texel hoe langer hoe armer aan

natuurleven worden, niet in het minst door de overgrootte mate van belangstelling welke het ten deel valt." Einde citaat.

Geschreven dus in 1928! En dan te bedenken dat Staatsbosbeheer (Ministerie van Landbouw) de bewaking van een aantal van zijn reservaten sinds de jaren zeventig met zeker een derde tot de helft heeft ingekrompen!!

Tenslotte is het ook treurig te lezen in een artikel van J.Drijver (Texelaar en jarenlang secretaris van Vogelbescherming) hoeveel stookolieslachtoffers er in de twintiger jaren al aanspoelden. Maar er werd hard aan het probleem gewerkt, lezen we. Er werden een paar internationale conferenties belegd, het probleem had "de belangstelling der Regeering" en hoopvol eindigt Drijver z'n stuk dan ook:

"Ik twijfel niet aan den goeden wil der Nederlandsche reeders; van die zijde zal een internationale regeling stellig niet tegengewerkt worden, als bekend

is, dat "olieslachtoffers" nog steeds aan onze kusten aanspoelen, soms in een verontrustend groot aantal. De door alle nationaliteiten druk bevaren Noordzee eischt, wellicht meer nog dan eenige andere zee, maatregelen, en dan spoedig, ter beteugeling van het kwaad."

We weten inmiddels allemaal hoever het met de 'beteugeling van het kwaad' staat. Nu, exact 60 jaar later, spoelen er meer olievogels aan dan ooit. Een betrekkelijk eenvoudige vorm van milieuverontreiniging kon niet aangepakt worden en nu zijn water, bodem en lucht verontreinigd met heel wat ingewikkelder en geheimzinniger stoffen. Geloof u ze nog, de aarts-optimisten of 'politieke-zand-in-de-ogenstrooiers' die zeggen of beloven dat alles ooit wel weer schoon wordt?

Hoewel het niets met vogels te maken heeft willen we omdat het tijdgeest goed typeert, u het laatste deel van het 1924-excursieverslag niet onthouden: "Des avonds werd in Hotel Texel op gezellige wijze het 25-jarig bestaan onzer Vereeniging herdacht. Vele leden werkten naar hun beste krachten mee aan het welslagen van het feest. Een twintigtal meisjes van Den Hoorn, in de oud-TeXelsche kleedij, zongen het lied van de "Pinksterbruud" en deden zoo nog eens herleven het aloude feest dat in het openbaar al langer dan een kwarteeuw in onbruik is geraakt. Aangelokt door al het ongewone had zich een zoo dichte menschenmassa op de Groene Plaats verzameld, als Texel zelden heeft aanschouwd. Het eiland vierde feest met onze Vereeniging, die er zoo goed bekend is, zoowel door haar werk, als door haar tochten."

Er is sinds die tijd heel wat veranderd!

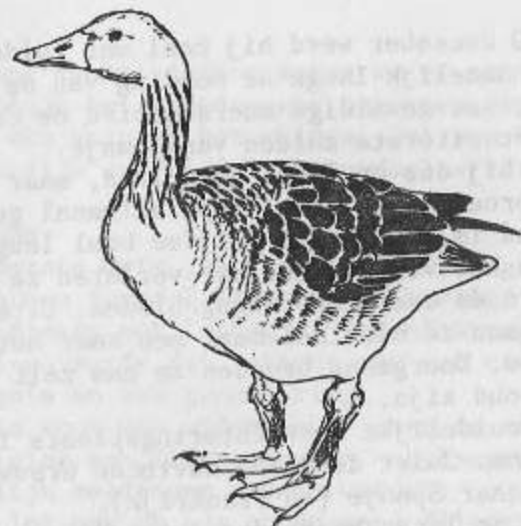
Adriaan Dijkse

INTERESSANTE TERUGMELDINGEN NR. 10

Het voordeel van het ringen met kleurringen of ringen met een duidelijke code is natuurlijk dat vogels individueel herkenbaar zijn. Al die 'opgetuigde' vogels in de natuur, je kunt je natuurlijk afvragen of het er daar nu mooier van wordt. Zolang er veel erger dingen gebeuren zoals jagen op grote schaal, vernietiging van broed- en rustgebieden, milieuvergiftiging e.d. lijkt dit echter een mini-probleempje. Bovendien leren we er misschien dingen door waardoor we die soorten beter kunnen gaan beschermen.

Willem Witte las twee geringde Kleine Zwanen af. Een dier op 29-11-1987 en een ander op 26-12-1987, beide in 't Noorden.

Het eerste exemplaar bleek te zijn geringd op 31 januari 1985 in Gloucester (Engeland) als mannetje na het tweede kalenderjaar. Het tweede beest was op 20 december 1984 als jong dier in Norfolk (Engeland) van een ring voorzien. Beide gegevens passen goed in het gewone beeld. Kleine Zwanen overwinteren hoofdzakelijk rond de Noordzee. Engeland en Nederland zijn wat dat betreft als één gebied te beschouwen. In koude winters hebben ze uiteraard de neiging wat zuidelijker te gaan, maar Nederland-Zuid-Engeland is voor een zwaan maar een 'wipje'.

Nog makkelijker af te lezen, maar toch wel een erg vreemd gezicht zijn gekleurde nekbanden. Ook bij zwemmende dieren zijn die te zien en je hebt eveneens geen last van hoog gras. Vooral in Scandinavië en landen in Midden-Europa (Duitsland, Polen, Oostenrijk) voorziet men ganzen nogal eens van een soort gecodeerd plastic vlaggetje om de hals.

Op 8 mei van dit jaar zag ik zo'n geringd dier in Het Grote Vlak: een Grauwe Gans met blauwe nekband met in het zwart de code R 91. Een zweedse vogel naar later bleek, geringd in het kader van een gezamenlijk project van alle noordelijke landen. Het dier werd in het uiterste zuiden, iets noordelijk van Malmö 'geringd' op 12 juli 1987 als een eerste kalender-jaar vrouwtje, deel uitmakend van een familie. Op of nabij de ringplaats werd hij het laatst gezien op 31 augustus '87. Vier maanden later, om exact

te zijn op 30 december werd hij heel wat zuidelijker vastgesteld, namelijk langs de monding van de Guadalquivir, het geweldige moerasgebied de Cota de Doñana, in het uiterste zuiden van Spanje.

Op 8 mei was hij dus op Texel aangeland, maar (nog) niet in z'n broedgebied. Dit klopt allemaal goed met wat bekend is. De jongen blijven heel lang bij de ouders. In het vroege voorjaar verlaten ze nog met hun ouders de overwinteringsgebieden. Uiteindelijk echter gaan ze niet helemaal mee naar het oude geboortegebied. Doorgaans broeden ze pas zelf als ze drie jaar oud zijn.

Ook die heel zuidelijke overwinteringsplaats is niets ongewoons. Juist de Scandinavische Grauwe Ganzen trekken veel naar Spanje (en Frankrijk).

Toch leuk als je later hoort dat juist die vogel die je ontdekte, helemaal van Zweden, via zuidelijk Spanje op Texel in jouw verrekijker belandde! Dat vind ik het aardige van het aflezen van kleurringen.

Wat dichterbij huis bleef een gekleurringde Wulp (geringd door Cor Smit, wie anders?). Op 9 januari 1984 ringde hij in de Mokbaai een vogel (vermoedelijk van de daar aanwezige slaapplek) met aan het linkerpoot een rode ring boven en twee witte ringen onder het loopbeen; op de middelste ring stond een zwarte C gegraveerd. Gedurende een aantal weken in de tweede helft van april dit jaar ontdekten we dit dier regelmatig fouragerend met partner op het weilandje achter ons huis. Een paar maal per dag kwam het stel gedurende zo'n 15 tot 20 minuten wormen trekken, om daarna weer naar De Bollekamer te vliegen. Toen we eenmaal in de gaten hadden dat één Wulp van 'ons' stel geringd was, bleek inderdaad dat het steeds hetzelfde paar was dat op onze weide

voedsel zocht. Andere zagen we er nooit. Nadat kennelijk het broeden was begonnen, zagen we nooit meer een Wulp op het veldje. Het was klaarblijkelijk een tijdelijk voedselterritorium.

Meeuwen

De laatste drie jaar werden in alle grote kolonies honderden jonge Zilvermeeuwen geringd met kleurringen. Twee ringen met letter, cijfer of streep. Ook op Texel gebeurde dat, steeds met een combinatie van een gele en een groene ring.

Het is voor het onderzoek - naar de verspreiding en vestiging van Zilvermeeuwen - belangrijk dat zoveel mogelijk meldingen gedaan worden.

Dus: let ook op (de poten van) Zilvermeeuwen, ook al vinden we het misschien nog zulke 'ordinaire' beesten. Juist in de nazomer hangen er waarschijnlijk nog veel geringde jonge meeuwen rond op Texel en wellicht ook uit niet-Textelse kolonies.

Meldingen van gekleurringde Zilvermeeuwen (met vermelding van code, datum en plaats) kunnen gestuurd worden naar:

A.L.Spaans

R.I.N.

Antwoordnummer 1617

6800 WC ARNHEM

(een postzegel is bij dit adres dus niet nodig)

Meeuwen zijn overigens toch dankbare vogels om te ringen. Het is gemakkelijk er veel te pakken te krijgen (jongen in de kolonie). Er is een vrij hoog sterftepercentage en de vindkans is redelijk groot (grote witte vogels die langs het strand leven of in

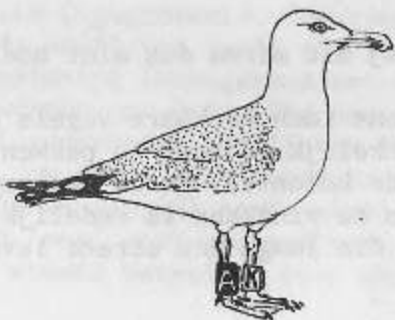
de direkte omgeving van mensen).

Ik heb derhalve weer een paar meldingen van in het buitenland geringde Zilvermeeuwen: een deen en een fin.

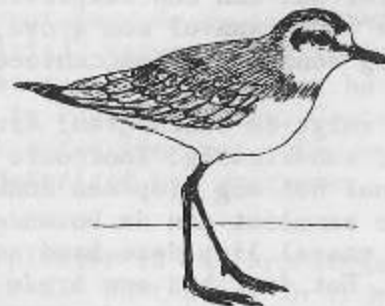
Het jong dat op 13 juni 1987 in Agerø, Jylland, Denemarken werd geringd trok zoals het jongen betaamt zuidelijk weg en belandde in ons land. Hij redde het niet, ondanks de zachte winter. Op 31 maart van dit jaar werd hij verhongerd/verzwakt bij Den Burg gevonden.

Van verder kwam de Zilvermeeuw HT 026599. Als jong geringd op 5 juli 1985 in Zuid-Finland. Op 2 april 1988 was hij nog op Texel. Bijna volwassen dus, maar na precies 1001 dagen, en dus ook nachten, eindigde zijn sprookje. Hij werd vermoedelijk geschoten gevonden. Zilvermeeuwen zijn namelijk met uitzondering van de periode 15 april tot en met 15 juli, onbeschermde! Alleen jachttaktheouders mogen daardoor in de overige periode op ze schieten, maar ook aan boord van vissersschepen schiet men, ook in de broedtijd (voor de lol) op deze dieren.

Adriaan Dijkse

WOESTIJNPLEVIER OP TEXEL IN JULI 1988

Op 24 juli om ongeveer 13.30 uur ontdekten wij in het zuidelijkste gedeelte van het Wagejot een plevierachtige vogel die direct opviel door zijn zware snavel en relatief lange poten. Na nog eens goed gekeken te hebben was het ons duidelijk dat het hier om een aparte, zeldzame plevierensoort moest gaan. Omdat wij beiden geen juiste naam aan dit pleviertje konden geven werden alle kenmerken zorgvuldig genoteerd en getekend.

Het weer was licht bewolkt, zonnig, ongeveer 18⁰ en de wind was ZW, 6 à 7 Bf. Met behulp van een Kowa-telescoop TSN-1 20-60X zoom konden wij met zon in de rug de vogel gedurende een kwartier bestuderen.

Beschrijving.

De bovendelen waren vrij licht bruin van kleur, ook te omschrijven als zandkleurig. De onderdelen waren wit. Poten donker, vrijwel zwart, en van opvallend grote lengte. Snavel zwart, fors en dik.

De vogel was iets groter dan een Bontbekplevier en maakte mede door de forse snavel een grove, forse indruk. Dit werd nog eens extra geaccentueerd door de lange poten.

De koptekening is als volgt te beschrijven: Kruin, evenals de bovendelen, zandkleurig. Voorhoofd wit. Keel eveneens wit. Vanaf het oog liep een donkere band naar achteren die aansloot aan de bovendelen. Vanaf het oog naar de snavel liep deze band nog wel door, maar veel vager. Het dier had een brede bruine borstband die van de ene naar de andere zijde doorliep (als bij een adulte Bontbek dus).

Gedurende de waarnemingsperiode fourageerde de vogel in het enkele centimeters diepe water. Hierbij liep het dier steeds een stukje, waarna hij pikte. Ook de loopsnelheid week af. De vogel rende niet, zoals Bontbekplevieren meestal doen. Hierdoor was het goed mogelijk de plevier van alle kanten te bekijken.

Na de vogel beschreven te hebben fietsten we door. Omstreeks 14.30 uur kwamen we Henk Bresser tegen. Nadat we hem op onze waarneming attent hadden gemaakt, fietste Henk direct richting Wagejot. Het dier werd daar door hem echter niet meer aangetroffen. De kans is groot dat de harde wind hier mede de oorzaak van was.

Determinatie.

Met de zekerheid dat het hier om een plevierensoort ging en met de ter plekke gemaakte beschrijving werd "Shorebirds" (P.Hayman et al) ter hand genomen. De combinatie van een zwarte zware snavel, de grootte, de zwarte lange poten en de doorlopende borstband leidde direct naar de Woestijnplevier (*Charadrius leschenaultii*). Vanwege de streep door het oog en de brede bruine borstband moet het hier om een adult exemplaar in rustkleed gaan. Gezien bovenstaande combinatie is verwarring met enige andere soort, die reëel in Nederland kan voorkomen, niet mogelijk.

Voorkomen.

De Woestijnplevier is een broedvogel vanaf Turkije verder naar het oosten tot in vrijwel geheel Centraal-Azië. In Nederland zijn drie eerdere door het CDNA aanvaarde waarnemingen bekend. Eén van juli 1977, één van augustus 1984 en één uit augustus 1985. Dit zou dus mogelijk de vierde waarneming voor Nederland en de eerste voor Texel worden.

Literatuur.

- Shorebirds, Hayman, P. et al. Croom Helm, London '86
- Tirions Vogelgids, Ferguson-Lees, Willis, Tirion '87
- Petersons vogelgids, R. Peterson et al, Tirion 1987
- Handbuch der Vögel Mitteleuropas, U. Glutz von Blotzheim u K. Bauer, Band 6. Wiesbaden 1975.

Mignon v.d. Wittenboer
Stoppelveldseweg 1
5473 RR HEESWIJK-
DINTHER

Carlo van Seggelen
Novaliastraat 12
5712 CR SOMEREN-EIND

WAARNEMINGEN NR. 40 (juni-juli 1988)

Na zo'n voorjaar moeten de volgende maanden natuurlijk wat tegenvallen. Juni was wel een heel droge maand, maar voortdurende noordelijke winden maakten het ook een heel koude. Omdat de wind niet meer naar het oosten wilde werden er nauwelijks 'gekke' soorten gezien. Juli ligt ons nog wat verser in het geheugen als een maand met overwegend (zuid)westelijke winden en dus veel regen. Ook geen echt zeldzaamheden-weer dus.

Veel vogelaars vinden/denken dat juni-juli saaie maanden zijn. Maar met beginnende steltloper-, zangvogel- en zeetrek hoeft dat toch helemaal niet. Lees maar:

Fuut - direkt na het broedseizoen verschijnt deze soort weer op zee of buiten de broedplaatsen: 17-7 1 ex Nioz-haven (CS), soms zijn ze ook al eerder op dergelijke plaatsen: 15-6 2 exx bij de Razende Bol (JD&DK). Broedvogels uit de duinmeren vissen de laatste jaren steeds meer op zee.

Roodhalsfuut - een hele vroege waarneming is 17-7 3 exx. bij De Kaap, verder op 29-7 4 exx op zee bij De Bol (CvS&MvdW).

Geoorde fuut - op de gebruikelijke goede plaats, de Waddenzee bij De Kaap werden op 16-7, 17-7 en 26-7 resp. 5, 10 en alweer 23 exx gezien; op 29-7 ook 1 ex. op zee bij De Bol (alle CvS&MvdW).

Noordse stormvogel - 30-7 3 exx. bij pl 17 (EB).

Noordse pijlstormvogel - 30-7 2 exx bij pl 17 en 31-7 1 ex. aldaar (EB).

Aalscholver - juniwaarnemingen met meer exx. zijn: 4-6 15 exx. Slufter (SBB) en 15-6 8 exx. Razende Bol

(JD&DK), in juli de gebruikelijke hoge aantallen in de Waddenzee: 29-7 ong. 450 exx. De Schorren (CvS&MvdW). Echter nu ook geregeld langs het strand. Purperreiger - 21-5 1 ex. Horsmeertjes (MH).

Flamingo - op 28-7 een Zuidamerikaanse (dus ontsnapte) bij de Muyplas (SBB).

Rotgans - overzomeraars werden gezien op 23-6 7 exx naar N Westerduinen (SBB) en 12-7 1 ex. Mokbaai (AD). De laatste jaren steeds wel in heel klein aantal overzomerend.

Smient - van 5-6 tot ver in juli 3 overzomerende m exx. in De Muy (PW), dezelfde exx. in rustkleed op 5-7 in De Slufter (SBB)?

Zwarte zeeëend - zomerwaarnemingen (niet ongewoon) 15-6 70 exx bij Razende Bol (JD&DK), 26-7 1 m ex. Waddenzee bij De Kaap en 29-7 1 m ex bij Zandkes (beide CvS&MvdW).

Grote zeeëend - zomerwaarnemingen: 17-7 en 26-7 2 m ex op Waddenzee bij De Kaap en op 29-7 1 m ex. bij De Bol (CvS&MvdW).

Middelste zaagbek - diverse waarnemingen zijn 15-6 2 exx Razende Bol (JD&DK), 28-6 2 exx Nioz-haven (CS), 16-7 1 v ex bij De Bol (CvS&MvdW), 17-7 1 v ex bij Ceres (CS) en 26 en 27-7 1 v ex. op de Waddenzee bij De Bol (CvS&MvdW).

Rosse stekelstaart - laatste (?) waarneming op 3-6 1 m ex De Geul (SBB).

Wespendief - op 26-6 alweer 1 ex. Mokbaai (GW), 28-6 1 ex. De Slufter (SBB), 30-6 3 exx naar N Westerduinen (LD) en 12-7 3 exx. De Muy (PW). Vogels die in deze tijd trekken worden geacht niet-broeders te zijn.

Zwarte wouw - vorige keer al door FM ingebracht maar door samensteller domweg vergeten: 9-5 2 exx naar NO bij de Vuurtoren.

Slangenarend - Nee, niet nog een gezien, maar het mei-ex. blijkt niet het le Texelse geval te zijn: FM zag op 27-6-1979 voor 100% zeker al een ex. boven het bos (echter niet aanvaard door de CDNA).

Sperwer - 19-7 1 ex. (juv?) rondvliegend Staatsbossen (CvS&MvdW). Verder zijn er overigens geen aanwijzingen dat de soort gebroed zou hebben.

Buizerd - overzomerende exx (?) zijn 25-5 en 2-6 2 exx De Geul (SBB), 19-6 1 ex naar N de Ruige Hoek (AD&SD), 4 en 6-7 1 ex. Westerduinen (SBB) en 31-7 1 ex. boven bos zd De Koog (MvdW).

Visarend - 29-5 2 exx De Geul (SBB).

Kwartel - 4-6 1 ex. fietspad Westerslag (CR) en 16-6 1 ex. roepend bij Ruige Hoek (AD&SD). Nadien geen waarnemingen meer dus waarschijnlijk geen broedgevallen.

Woestijnplevier - 24-7 1 ex. Waagejot (CvS&MvdW). Dit is de le Texelse waarnemingen. Zie elders in dit nummer.

Bontbekplevier - 25-7 47 exx in één groep is redelijk veel (CvS&MvdW).

Goudplevier - le waarneming of overzomeraars: 26-6 12 exx Wagejot (GW), 27-6 15 exx. De Slufter (SBB).

Zilverplevier - juniwaarneming: 24-6 1 ex. de Mok (CS).

Kanoetstrandloper - 25-5, 1-6 en 10-6 resp. 15, 20-tal en 2 exx. De Slufter (SBB), 15-6 1 ex. Razende Bol (JD&DK), 24-6 (alweer) 5 exx de Mok (CS) en op 25-7 9 exx. aldaar (CvS&MvdW).

Drieteenstrandloper - 24-7 1 ex. zomerkleed strandpaal 11 (AD&SD) zou de le 'herfstwrn' zijn.

Kleine strandloper - Rectificatie: niet op 12-5 maar op 23-5 zagen FM en E Menkveld 2 ad. ex. in de Mokbaai (zie waarnemingen nr. 39).

Breedbekstrandloper - Rectificatie: 23-5 1 ex. Mokbaai (FM) dient te vervallen.

Grutto - 24-6 30 exx. Mokbaai (CS), ook in juli regelmatig met 10-tallen op het wad. Voor het volgende nr. schrijft CS er een stukje over; 26-7 209 exx in één groep op De Bol (CvS&MvdW). Een bijzonder grote groep!

Regenwulp - le wrn op 27-6 1 ex. De Hors (CS), 2-7 17 exx. Noordvlak (MH), op 5 en 24-7 daar resp. ong. 25 exx en 50 exx (KB). Gedurende juli steeds 30-tal verspreid in Bollekamer fouragerend op Kraaiheidebessen (AD&SD) en eind juli ook 25-tal De Muy (PW). Zwarte ruiter - 14-6 1 ex. De Geul (AB), 21-6 1 ex. De Mok (CS) en 26-6 12 exx. Wagejot (GW); in juli vooral in 2e helft meer wrn van enkelingen, behalve op 18-7 6 exx. De Petten (CvS&MvdW).

Groenpootruiter - 26-6 1 ex. Wagejot (GW), 4-7 2 exx De Slufter (SBB) en 5-7 1 ex. De Mok (CS), op 12-7 tenm. 3 exx. aldaar (AD) en 18-7 11 exx (CvS&MvdW).
Witgatje - één juniwaarneming: 27-6 1 ex. Watermolenveg (CS), daarna 16-7 1 ex. overvliegend Ruige Hoek (AD), op 17-7 ook 2 exx. Waalenburg en 4 exx Wagejot (CvS&MvdW), daarna in juli regelmatig.
Bosruiter - 1-7 1 ex. bij Brakestein (RH).
Oeverloper - 1e wrn op 28-6 1 ex 't Stoar (CS), vooral in 2e helft van juli regelmatig.
Steenloper - 23-6 1 ex. De Slufter (SBB) en 5-7 8 exx De Mok (CS) zijn kennelijk overzomeraars.
Grauwe franjepoot - 24 tot en met 29-7 1 ex. Zeeburg (PP).
Kleine jager - 1 ex lichte fase bij pl. 17 (EB).
Grote stern - 15-6 240 exx Razende Bol (JD&DK).
Broedvogels van elders? 5-7 40 exx. (incl 10-tal juv) de Mok en 11-7 alweer 300 exx aldaar (CS) betekenen al weer trek.
Visdief - 15-6 42 exx Razende Bol (JD&DK); (mislukte) broeders van elders?
Zeekoet - 26-7 1 ex. ongeveer 2 meter uit de dijk zwemmend op de Waddenzee nabij Dijkmanshuizen (CvS & MvdW). Inderdaad kan de soort hier in juli alweer opduiken. Het feit dat dit ex. zo dicht bij de dijk zat wijst op een slechte conditie of op een 'opvangkoet' (?).
Hop - 6-5 G. van Noort ziet (op weg naar Mauretanië!) 1 ex langs de Stolpweg bij Den Hoorn.
Zwarte specht - tenminste 1 m ex. gehele periode geregeld gehoord en gezien; even werd aan broeden gedacht omdat een ex. in holte verdween, dit was echter alleen een slaaphol; op 14-6 werd terwijl het m ex. al in het hol zat nog een 2e ex. nabij het hol ge-

hoord (AD&SD, P de Wolf).

Grote bonte specht - 6-6 1 ex. naar N bij de Nol van Bertus (PW). Wat moet zo'n beest daar in de broedtijd doen, een niet-broedend rondzwervend ex? Op 9-6-1987 zag dezelfde waarnemer overigens ook 1 ex in De Muy.

Rouwkwikstaart - op de Hoge Berg dit jaar een gemengd broedpaar (C. Swennen).

Nachtegaal - 5-7 1 le kj ex Ruige Hoek (AD&SD); de soort broedde er niet, dus alweer een rondzwervend ex. Zie ook de volgende soort.

Zwarte roodstaart - 3-7 1 v ex Ruige Hoek (AD&SD). Ook deze soort broedt niet in de directe omgeving.

Gekraagde roodstaart - Rectificatie: het ex. van 8-4 (zie wrn nr. 39) was inderdaad een Zwarte roodstaart (B. Bos).

Beflijster - 2-7 1 ex. naar N bij de Nol van Bertus

(PW). In 1968 zouden op 10-7 2 exx gezien zijn, verder zijn er geen juligegevens bekend.

Kramsvogel - 24-6 1 ex. Bleekersvallei (LD); een hele late, in 1977 werd 25/29-6 1 ex. gezien.

Wielewaal - 3-6 1 v ex De Geul (SBB), ongetwijfeld nog een trekker, 19-6 1 m ex Ruige Hoek (AD&SD), broedde daar niet.

Sijs - 12-7 2 exx. overvliegend Ruige Hoek (AD&SD), broedvogels uit het bos?

Kruisbek - 28-7 tenm. 2 exx. bij Bos en Duin (AD&SD); de laatste wrn op Texel was 16-7-1987!!

Roodmus - tenminste 2 verschillende exx. in De Muy maar broeden kon niet worden vastgesteld: 25 en 26-5 1 m (rood) (D.Imhof), 31-5, 4-6, 11 t/m 13-6 1 m ex (rood) zingend, 12-7 1 m ex (rood) en 14-7 1 v ex of jong m (alle PW).

Waarnemingen werden verwerkt van: Egge Boerma (EB), Klaus Brass (KB), Staatsbosbeheer (SBB), Jan van Dijk en Dirk Kuiper (JD&DK), Adriaan, Sytske en Lieuwe Dijkse (AD&SD,LD), echtpaar MullockHouwer (MH), Fritsjan Maas (FM), Piet Postma (PP), Cees Roselaar (CR), Cor Smit (CS), Carlo van Seggelen en Mignon van de Wittenboer (CvS&MvdW), Giel Witte (GW) en Peter van der Wolf (PW).

Bijdragen voor de volgende aflevering s.v.p. weer doorgeven naar Adriaan Dijkse, De Ruige Hoek, Rommelpot 7, 1797 RN DEN HOORN; tel. 02226-231 of op Ecomare 02228-741.

Uiterlijk tot eind september!!!